

“M’obsessiona que la narrativa realista no reveli la nostra realitat”

Hèctor Bofill (Badalona, 1973) publica a Proa la novel·la *Neopàtria*. És premi Josep Pla per *L’últim Evangel·li*. Poeta i jurista, és també conegut per haver-se proclamat “imparable”, amb una colla d’amics.

—Quina va ser la primera idea que va tenir de la novel·la?

—La de parlar d’un conflicte que em caigués a prop. Estava obsesionat pel fet que una determinada narrativa realista no acabava de revelar la nostra realitat com una realitat conflictiva, i amb *Neopàtria* m’ha agradat encetar aquesta dimensió.

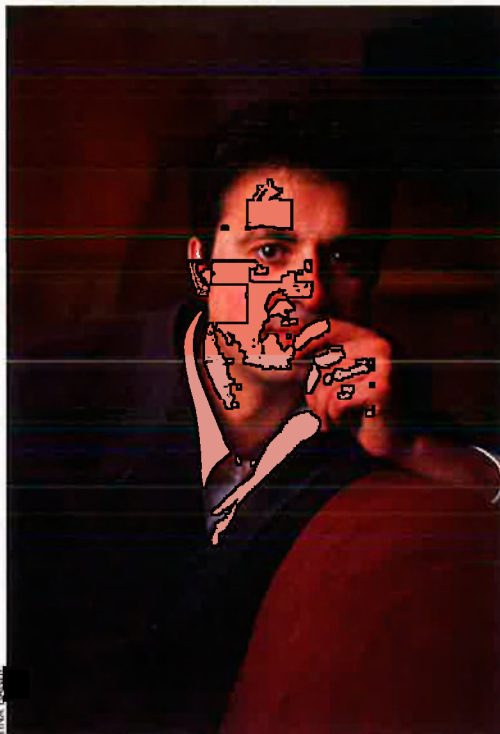
—La primera cosa que veu el lector és que hi doneu molta importància a les relacions personals, més enllà, o al marge, de la realitat ambiental. És així?

—És així. Els conflictes socials i polítics afecten les relacions personals. El tema de la traïció és un dels centrals de la novel·la i no s’entendria sense les relacions personals. De vegades, una traïció política pot tenir un rerefons tan contingent com un desengany amorós.

—Heu volgut que el lector entri de mica en mica en situació, donar els referents a comptagotes. Per què?

—El que m’interessava era crear una atmosfera que revelés com en un context que podríem identificar de la realitat més immediata es pot degenerar en la pitjor de les situacions possibles. De vegades fa la sensació que semblen immunes a la catàstrofe i per a mi era molt important per entendre que aquest cataclisme es pot produir malgrat l’aparença de normalitat. Per això volia parlar dels personatges banals en les seves relacions interpersonals. El que passa és que a Catalunya aquesta sensació d’immunitat no és ben bé certa. El que hi ha és una paradoxa: creure que no passa ni passarà res, mentre la por al conflicte condiciona la vida social, econòmica i política del país, com s’ha vist amb l’Estatut, on es produeixen actituds de por davant d’un desafiament polític. La novel·la, però, està ambientada en la darrera legislatura d’Aznar, quan es podia produir un conflicte bèl·lic entre l’estat espanyol i Euskadi.

—Això d’avançar el relat bo i deixant per a més endavant la resposta als interrogants plantejats ho feu per mantenir l’interès del lector?

Hèctor Bofill amb un dels seus personatges a *Neopàtria*. Foto: TINA PAGUE

—Així és. Amb els diferents plans temporals i la combinació de punts de vista, la novel·la guanya molt en agilitat.

—És una novel·la que té diversos nivells de lectura?

—Sí, tant pel que fa a un públic ampli com a un públic més conscient de la tradició literària. Això per una banda. I de l'altra, des de la perspectiva política, la novel·la no serà el mateix per algú que no hagi vist aquest món que algú que l'hagi vist de prop. En aquest sentit, la novel·la també és fruit de la meua experiència personal, d’haver viscut els darrers anys envoltat de gent del món de la política sense formar-ne part. He conegut, no sé si és un privilegi o una desgràcia, alguns aspectes de la dinàmica del país des del punt de vista de diverses formacions.

—Els vostres personatges, per edat, no tenen molt de l'autor?

—Sí. M’ho han dit. N’hi ha d’inspirats en personatges reals i d’inven-

tats, però la majoria són de la meua generació. En algun cas em revenjo. En concret, del que fa la transició del franquisme a la democràcia.

—No heu pensat que les cabòries que amaren les vostres relacions interpersonals poden cansar el lector?

—No, perquè d’alguna manera em sembla que ajuden a exampar-lo. El frenesí dels conflictes personals pretén desembocar en el frenesí del conflicte polític. D’alguna manera el tema és això: l’absoluta desorientació en la vida personal reflecteix l’absoluta desorientació en el món polític i ens aboca al caos.

—Heu fet una novel·la de tesi, d’idees?

—Sí. És una novel·la que, malgrat el pes de les relacions interpersonals —que em serveix per donar pàtina de normalitat a una situació excepcional—, és clarament una novel·la de tesi política. En aquesta novel·la es produeix la meua sortida definitiva de l’armari en la vinculació entre literatura i política. La política ho és tot. M’apassiona crear aquest imaginari on la intriga política esdevé matèria literària. Tampoc no conec autors que estiguin tan amoïnats per la realitat del moment en aquest sentit, malgrat el material que ens ofereix la quotidianitat. Sembla que els escriptors catalans no llegeixin el diari.

Lluís Bonada